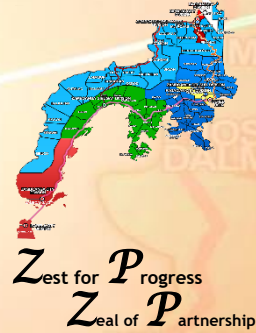

- JANUARY**
Mahugihon
- FEBRUARY**
Mahigugmaon
- MARCH**
Matinabungan
- APRIL**
Matinahuron
- MAY**
Mahapsay og Malimpyo
- JUNE**
*Maabtik og Masunod sa
Oksaklong Oras*
- JULY**
Maantigo og Maabilidad
- AUGUST**
*Maginhuhunuan
para sa Uban*
- SEPTEMBER**
Madaginaton
- OCTOBER**
Matinud-anon
- NOVEMBER**
Masaligan
- DECEMBER**
Maalampon

Filipino

Ikalawang Markahan – Modyul 2 Mga Akdang Pampanitikan ng Visayas (Awiting-Bayan at Bulong)

Name of Learner: _____
 Grade & Section: _____
 Name of School: _____

Filipino – Ikapitong Baitang
Support Material for Independent Learning Engagement (SMILE)
Ikalawang Markahan – Modyul 2: Mga Akdang Pampanitikan ng Visayas
(Awiting-Bayan at Bulong)

Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa **Batas Republika 8293, Seksiyon 176** na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyulna ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Ma. Eliza B. Abarca, MAED-Filipino
Editor:	Sandra S. Dimasuhid, Arnie P. Taclap, Shyrl Z. Tano
Tagasuri:	Riela Angela C. Josol - Education Program Supervisor- Filipino
Tagalapat:	Lloyd Ivonn Mark Ordinaria
Tagapamahala:	Virgilio P. Batan, Jr., CESO VI- Schools Division Superintendent
	Lourma I. Poculan - Asst. Schools Division Superintendent
	Amelinda D. Montero - Chief Education Supervisor, CID
	Nur N. Hussien - Chief, Education Supervisor SGOD
	Riela Angela C. Josol - Education Program Supervisor- Filipino
	Ronillo S. Yarag - Education Program Supervisor, LRMS
	Leo Martinno O. Alejo - Project Development Officer II, LRMS

Inilimbag sa Pilipinas ng

Department of Education – Region IX - Dipolog City Schools Division

Office Address: Purok Farmers, Olingan, Dipolog City
Zamboanga del Norte, 7100

Telefax: (065) 212-6986 and (065) 212-5818

E-mail Address: dipolog.city@deped.gov.ph

Alamin

Sa modyul na ito maipamamalas ng mga mag-aaral ang kanilang nalalaman sa asignatura na ito sa pangkalahatan. Dito malalaman ang dapat gawin sa pagsulat ng isang sulatin at kung papaano ang kanilang mga ideya ay maiuugnay sa pangungusap. Sa pagtatapos ng leksyon na ito, maiintindahan, matututo, malalaman ang kahalagahan at makasusulat ng isang panimulang pananaliksik.

Pamantayan ng Pagkatuto:

- ✚ Nabubuo ang sariling paghahatol o pagmamatuwid sa ideyang nakapaloob sa akda na sumasailalim sa tradisyon ng mga Bisaya. **(F7PB-11a-b-7)**

Aralin

2

Mga Awiting-Bayan at Bulong Mula sa Bisaya

Magandang araw!

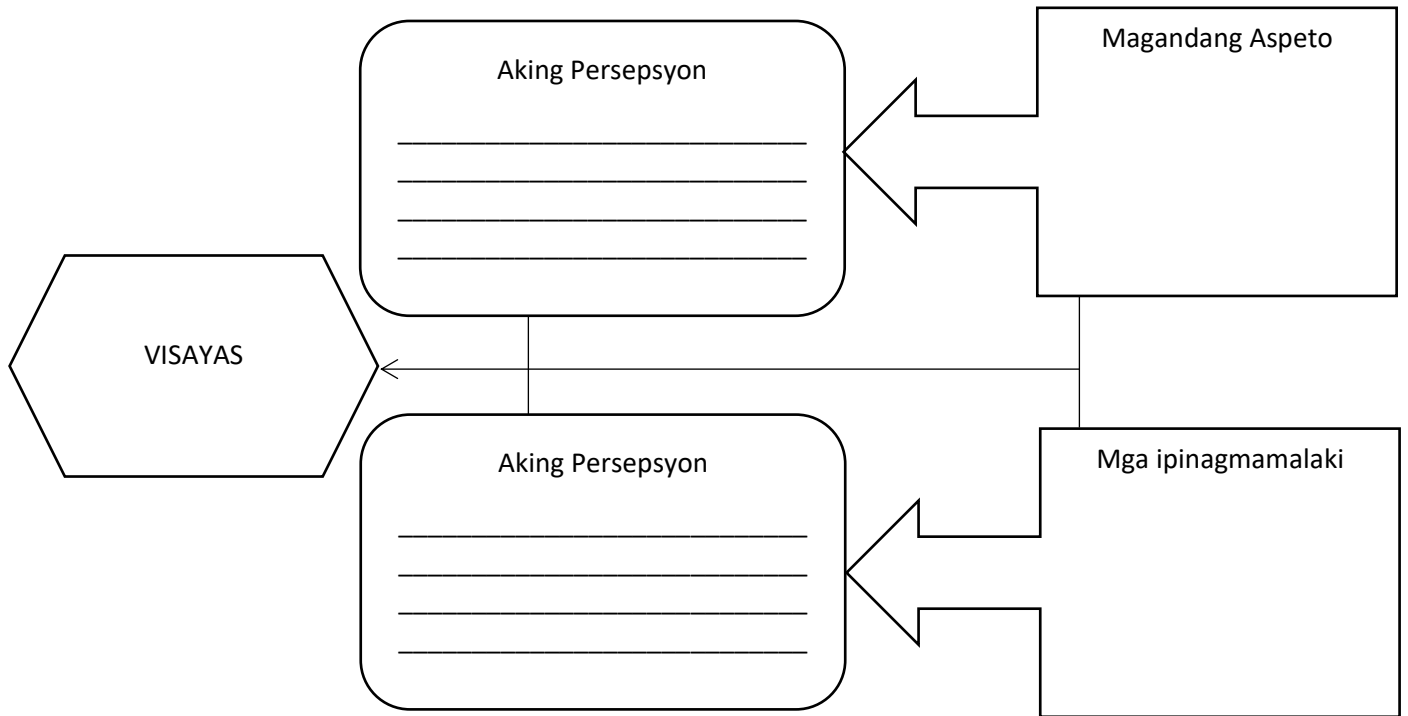
Sa pagtatapos ng araling ito, ikaw ay inaasahang nakasusulat ng sariling awiting bayan gamit ang wika ng kabataan.

Balikan

Gawain 1- Impression webb

Panuto: Ilahad ang inyong nalalaman o impresyon sa Visayas sa pamamagitan ng pagpuno sa apat na kahong naglalaman ng inyong pagtingin, pagkilala o kaalaman tungkol sa Visayas. Kopyahin ang grapikong pantulong at isulat ang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

GAWAIN 2

May alam ka bang awiting bayan? Isulat ito sa isang malinis na papel. Ngayon ay sumabay ka sa pag-awit ng awiting bayang nasa ibaba.

<https://www.scribd.com/document/425900390/BAHAY-KUYBO> 8/23/20

1. Ano ang damdaming iyong nararamdaman habang sumasabay ka sa pag-awit?
Sagot: _____
2. Ano ang ibig ipinahiwatig sa awiting ito?
Sagot: _____
3. Bakit mahalagang huwag kalimutan at patuloy pa ring aawitin ang mga awiting-bayan?
Sagot: _____

Alam mo ba?

Ang kabisayaan ay pangatlo sa pinakamalaking pangkat ng mga pulo sa Pilipinas. Nangunguna sa mga ito ang Luzon at pumapangalawa naman ang Mindanao.

Sinasabing ang pangalang Visayas ay nagmula sa salitang Malay na isang imperyo mula sa sinaunang pulo sa Timog-Silangan Asya na pinaniniwalaang pinagmulan ng mga orihinal na mga taga-Visaya. Ang Sri sa salitang Sanskrit ay nangangahulugang “mapalad” mayaman,” o masaya, samanatalang ang salitang Visaya ay nangangahulugang matagumpay o mahusay.

Samakatuwid pawang positibo ang kahulugang taglay ng salitang Visaya o Bisaya na kitang-kita naman sa mayamang mga baybayin, masaganang lupain, magagandang tanawin, at sa magigiliw at masayahing mga mamamayan. Marami ring mahuhusay na panitikang nagmula sa kabisayaan na kakikitaan ng makulay nitong kultura, tradisyon at kaugalian. Ang ilan sa mga ito ay inyong matutunghayan sa mga akdang kasama sa kabanatang ito.

May hinuha ka na ba tungkol sa nilalaman ng ating aralin? Handa ka na bang alamin ang nilalaman nito? Magsimula na tayo.

https://www.google.com/search?q=little+girl+cartoon+with+long+hair+and+pink+dress+presenting&tbm=isch&ved=2ahUKEwjw5rno_sAhURNKYKHV_AQsQ2CegQIABAA&oeq=little+girl+cartoon+with+long+hair+and+pink+dress+presenting&gs_lcp=CgNpbWcQA1C94gYY-f2VY8W9jAc84AA86qqeM9qLm411jJm54wLkYACgQcG0G0dM3MS2BkWN2aAQ&scient=img&ei=IFuuX_6pHpHomAX1_oVY&bih=657&biw=1349&itiz=1C1CHBD_enPH877PH878&hlen#imgcr=WoyPMBOOFpRqM

Magsimula na tayong maglakbay sa lugar ng mga taga-Bisaya at sabay nating pag-aralan ang ilan sa kanilang panitikan na may malaking impluwensya rin sa uri ng panitikan na mayroon tayo ngayon.

Aalamin natin kung paano nakaimpluwensya ito sa ating kabihasanan.

Tuklasin

Magandang buhay mga mahal kong mag-aaral kumusta po kayo! Alam kong marami na kayong natutunan sa mga unang aralin. Tungkol sa panitikan ng Mindanao, kung saan nakapaglakbay kayo sa Mindanao sa tulong ng inyong nabuong travel brochure.

Ngayon subukan naman nating lakbayin at alamin ang panitikan ng Bisaya.

https://www.google.com/search?q=little+girl+cartoon+with+long+hair+and+pink+dress+presenting&tbm=isch&ved=2ahUKEwJw5rno_sAhURNKYKHxV_AQsQZCegQIABAA&oeq=little+girl+cartoon+with+long+hair+and+pink+dress+presenting&icp=CgNpbWw:QALC94gVY-fcmr598qk-csaz42eagw-4w8qgik4i4u1j13t4tce-wjpm4zq2g3dka0sdm24216wtzsa:AO&scient=img&ei=IFuUX_EpHpHomAX1_oVY&bih=657&biw=1349&rlz=1C1CH8D_enPH877PH878&hl=en#imgrc=WoyPMBOOFp_vRaM

Motebeysyunal na tanong:

1. Bakit mahalagang pag-aralan ang panitikan ng kabisayaan o mga panitikang orihinal na nasulat sa wikang Bisaya?
2. Paano masasalamatin ng Panitikang Bisaya ang makulay na kultura, tradisyon at kaugalian ng kabisayaan?

Saang lugar ka man nakatira sa Pilipinas ay dapat kang makabasa at matuto mula sa panitikang Bisaya dahil ito ay bahagi ng ating pagkakilanlang bilang mga Pilipino.

Halina't tunguhan ang mga paunang kaalaman tungkol sa mga ito

Ang **Pasalindilang Panitikan** ay naging laganap sa panahon ng ating mga ninuno bago pa man ang pananakop ng mga espanyol. Ito ang mga panitikang pinalaganap sa pamamagitan ng pagsasalina sa pasalitang tradisyon mula sa iba't ibang henerasyon. Ang ilan sa mga uri ng panitikang lumaganap sa pamamagitan ng pasalindilang pamamaraan ay mga salawikain, sawikain, bugtong, awiting bayan at mga bulong. Ang **Awiting Bayan** ay nagsimula bilang mga tulang may sukat at tugma at minsang wala ng sukat at tugma na sa kalauna'y nilapatan ng himig upang maihayag ng pakanta.

Sa ganitong paraan ay higit na maging madali ang pagtanda o pagmemorya sa mga awitng ito. Hindi man masusulat ay sa isip at puso naman ng mga mamamayang nanahan at naisatitik ang mga awit kaya naman maituturing na walang kamatayan ang mga ito. Ilan sa mga awiting baying ito:

Mga uri ng Awiting-bayan:

- * Balitaw- mga awit ng pag-ibig na gingamit sa paghaharana ng mga bisaya
- * Kundiman-awit ng pag-ibig sa mga tagalog
- * Dalit- awit panrelihiyon sa pagdakila ng Maykapal
- * Diyona- awit sa panahon ng pamamanhikan o sa kasal
- * Dungaw- awit sa patay ng mga Ilokano
- * Kumintang-awit sa pakikidigma o pakikipaglaban

- * Oyayi o hele-awiting panghele o pampatulog ng bata
- * Soliranin-awit sa pagagaod o pamamangka
- * kutang-kutang- awiting karaniwang inaawit sa mga lansangan

Baisa-Julian, Ailene, Lontoc, Nestor S., Esguera-Jose, Carmela, Dayag, Alma M. *Pinagymang Pluma 7*. 927 Quezon City Ave., Quezon City: Phoenix Publishing House, Inc. 2017 8/28/2020

Narito ang ilan sa awiting bayan ng Visayas

Source: <https://www.bisdakwords.com/kanta/si-pilemon/8/23/20>

“Si Pilemon”

Si Pilemon, si Pilemon
 namasol sa kadagatan.
 Nakakuha, nakakuha og isdang
 tambasakan.
 Gibaligya, gibaligya sa
 merkadong guba—
 Ang halin pulos kura, ang halin
 pulos kura,
 Igo lang ipanuba.

A.

Source: https://www.smule.com/song/visayan-song-ili-ili-tulog-anay-karaoke-lyrics/174093258_3180203/arrangement 8/23/20

Ili-ili Tulog Anay (Oyayi ng mga Ilongo)

Ili-ili tulog anay,
 Wala diri imong nanay.
 Kadto tienda bakal papay.
 Ili-ili tulog anay.

ili ili tulog anay
 wala diri imo nanay
 kadto tienda bakal papay
 Ili-ili tulog anay.

mata kana tabangan mo.
 ikarga ang nakompra ko.
 kay bug-at man sing putos ko.
 tabangan mo ako anay..

kay bug-at man sing putos ko..
 tabangan mo ako anay...

ili ili tulog anay
 wala diri imo nanay
 kadto tienda bakal papay
 Ili-ili tulog anay...

Baisa-Julian, Ailene, Lontoc, Nestor S., Esguera-Jose, Carmela, Dayag, Alma M. *Pinagymang Pluma 7*. 927 Quezon City Ave., Quezon City: Phoenix Publishing House, Inc. 2017 8/28/2020

**Lawiswis Kawayan
(Awiting-Bayan mula sa Samar-Leyte)**

**Lawiswis Kawayan
(Salin sa Tagalog na inawit ng Mabuhay Singers)**

*Ako magtatanom lawiswis kawayan
Akon la kan pikoy palataylatayan
Sabahis nga pikoy ka-waray batasan
Sinmulod ha kwarto, kan inday higdaan.
An panyo, an panyo nga may sigarilyo,
Ginpiksi ni Inday kay may sentimiento
An nasisinahan, an nabi- an nabibidu-an
Pungod la han gugma nga waray katuman...*

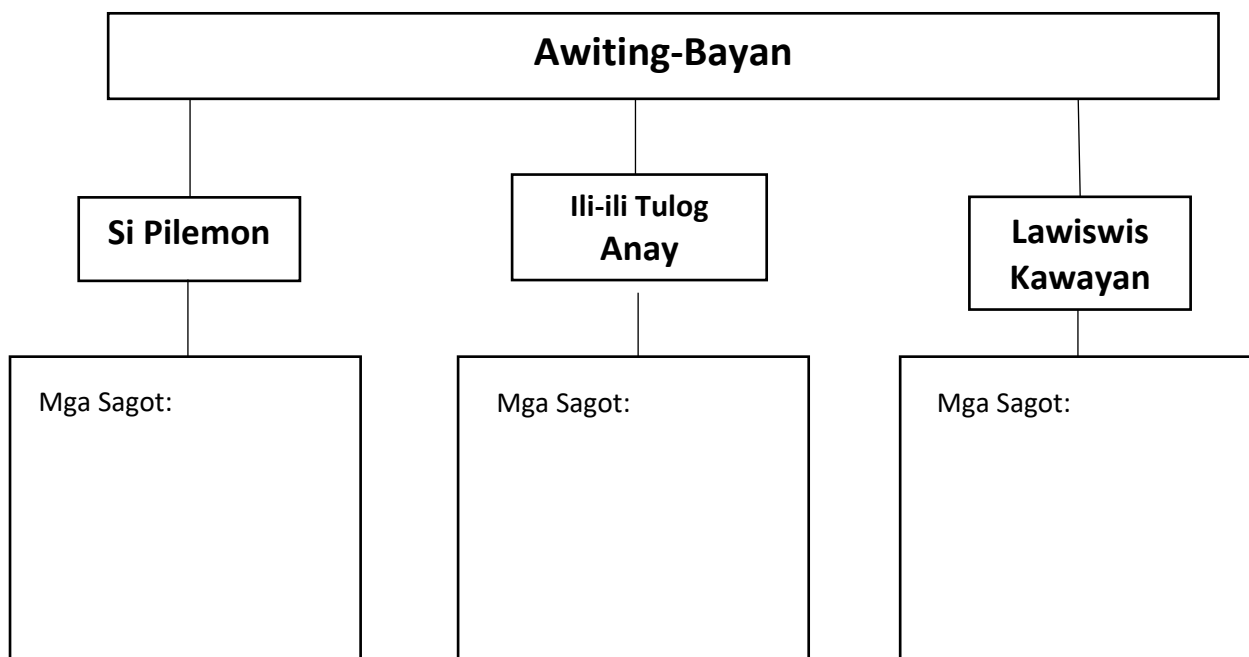
Sanggunian

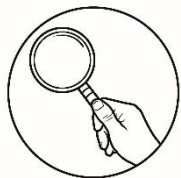
Sabi ng binata halina o hirang
Magpasyal tayo sa Lawiswis kawayan
Pugad ng pag-ibig at kaligayahan
Ang mga puso ay pilit magmahalan
Ang dalaga naman ay ibig pang umayaw
Sasabihin pa kay inay nang malaman
Binata'y nagtampo at ang wika Ikaw pala'y ganyan
Akala mo'y tapat at ako'y minamahal.
Ang dalaga naman ay biglang umiyak
Luha ay tumulo sa dibdib pumatak
Binata'y naawa lumuhod kaagad
Nagmakaamo at humingi ng patawad.

<http://filipino-folksongs.blogspot.com/2015/07/lawiswis-kawayan-lyrics.html>
<https://www.tagaloglang.com/lawiswis-kawayan-lyrics/8/24/20>

Gawain A.

Bumuo ng sariling paghahatol o pagmamatuwid sa ideyang nakapaloob sa mga sumusunod na awiting-bayan na sumasailaim sa tradisyong Bisaya. Isulat ang inyong sagot sa loob ng kahon sa ibaba.

Suriin

Upang higit na maging malinaw ang ating malalaman, may isa pa tayong dapat matutuhan, at ito ay ang mga sumusunod:

Ang mga Bulong

Maliban sa mga awiting-bayan ang mga **bulong** ay isa pang yaman ng ating katutubong panitikang pasalindila. Ito’y ginamit ng ating mga ninuno noon subalit magpahanggang ngayon, ang bulong at tinatawag ding **orasyon**.

Binibigkas pa rin ng maraming kababaihan lalo na sa probinsya o lalawigan. Karaniwang sinasambit ito sa pagpapasintabi kapag naparaan sa tapat ng isang punso, sa kagubatan, sa tabing-ilog at sa iba pang lugar na pinaniniwalaang tirahan ng mga engkanto, laman-lupa o maligno. Binibigkas ang bulong para mabigyang babala ang mga nilalang na hindi nakikita na magdaan, upang maiwasan silang matapakan o masaktan.

Gumagamit din ng bulong ang mga albularyo sa kanilang panggagamot. May bulong na binibigkas sa pagtatawas para gumaling ang isang nausog, sumakit ang tiyan at iba pa. May bulong din para sa paggamot sa isang nakulam, namaligno, o napaglaruan ng laman- lupa. Sa maraming bahagi ng bansa lalo na sa mga lalawigan ay nakagawian na ang pagsambit sa mga bulong. Ito’y isang bahagi ng ating kulturang patuloy pa ring isinasagawa lalo na sa mga nakatatanda hanggang sa kasalukuyang panahon. Mababasa sa ibaba ang halimbawa ng bulong ng Bisaya.

Sa Ilonggo

“Ta-tabi po
Muagi lang kami
Kami patawaron
Kon kamo masalapay “.

Salin sa Tagalog

“Tabi-tabi po
Makikiraan lang kami
kami’y patawarin
Kung kayo’y masagi namin”.

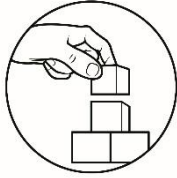
Baisa-Julian, Ailene, Lontoc, Nestor S., Esguera-Jose, Carmela, Dayag, Alma M. *Pinagymang Pluma 7*. 927 Quezon City Ave., Quezon City: Phoenix Publishing House, Inc. 2017 8/28/2020

Gawain B.

Mga bagong salita para sa akin	Kahulugan batay sa pagkagamit sa akda
1.	1.

Makabuluhang pangungusap

Baisa-Julian, Ailene, Lontoc, Nestor S., Esguera-Jose, Carmela, Dayag, Alma M. *Pinagymang Pluma 7*. 927 Quezon City Ave., Quezon City: Phoenix Publishing House, Inc. 2017 8/28/2020

Pagyamanin

Gawain A. Sumulat ng sariling bulong at awiting bayan.

Bulong	Awiting bayan

Gawain B.

1. Masasalamin sa awiting-bayang “Lawiswis Kawayan” ang ilang tradisyon ng mga taga Bisaya lalo na sa pagdating ng **pag-ibig**. Bumuo ng sariling paghahatol o puna kaugnay ng mga ideyang nakapaalob sa awit.

1. Masasabi at napupuna ko na _____

2. Makikita sa awit ang kaugaliang pagpapaalam muna ng isang dalaga sa kanyang ina bago sumama sa kanyang irog. Ano ang pananaw mo sa kaugaliang ito?

3. Naging mabilis ang paghingi ng patawad ng binate sa kasintahang nasaktan sa kanyang ginawa. Ano ang pananaw mo sa kaugaliang ito?

Baisa-Julian, Ailene, Lontoc, Nestor S., Esguera-Jose, Carmela, Dayag, Alma M. *Pinagyamang Pluma* 7. 927 Quezon City Ave., Quezon City: Phoenix Publishing House, Inc. 2017 8/28/2020

Binabati kita sa iyong pagsisikap na makasunod sa mga panuto sa bawat gawain. Ngayon ito na ang iyong pagkakataon upang mapatunayan mo ang iyong galing sa pamamagitan ng kasunod na gawain batay sa inyong natutuhan.

https://www.google.com/search?q=little+girl+cartoon+with+long+hair+and+pink+dress+presenting&tbm=isch&ved=2ahUKewjw5rmo_sAhURNKYKHV_AQsQ2CegQIABAA&oeq=little+girl+cartoon+with+long+hair+and+pink+dress+presenting&gs_lcp=CgNpbWcQA1C94gVY-fFYt6BwagACBAAABeggsAeMkgELM411JhM54wJKYAOQgADGqAGnd3MdzSLWtZSAQ&scfient=imng&ei=FuUx_6pHpHomAX1_oVY&bih=657&hww=1349&rlz=1C1CHR0_enPHR77PH878R8hsenBimrra=WowPMRNOFovRnM

Isaisip

Mahusay! Kinaya mo ang lahat ng mga gawain.

Batid kong napayabong na ang inyong kaalaman tungkol sa panitikan ng Visayas. Ang awiting-bayan, uri ng awiting-bayan at mga bulong ng kabisayaan. Napangiti ka ano? Sige nga't alalahanin natin.

A. Punan ng wastong impormasyon ang sumusunod na talahanayan.

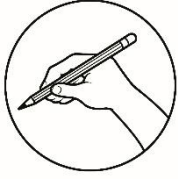
ANO ANG IYONG NATUTUHAN?	GAANO ITO KAHALAGA?
A.	
B.	
C.	

A. Punan ng wastong sagot ang sumusunod na puwang sa bawat pangungusap.

1. Ang _____ ay pangatlo sa pinakamalaking pangkat ng mga pulo sa Pilipinas.
2. Ang _____ ay naging laganap sa panahon ng ating mga ninuno bago pa man ang pananakop ng mga Espanyol.
3. Ang _____ ay nagsimula bilang mga tulang may sukat at tugma at minsa'y wala na sa kalauna'y nilapatan ng himig upang maipahayag ng pakanta.

B. Kumpletuhin ang sumusunod na pahayag.

1. Mahalagang matutuhan ang pagkakaroon ng tiyak na kaalaman tungkol sa panitikang Bisaya dahil _____
2. Kailangang panatilihin at palaganapin ang ating mga awiting bayan at bulong dahil _____
3. Kailangang makumbinsi ang mga kabataang tangkilikin ang ganitong uri ng panitikan dahil _____

Tayahin

I. **Panuto:** Basahin at unawain ang mga pangungusap. Piliin ang titik ng tamang sagot at isulat sa sagutang papel.

1. Binata'y naawa lumuhod kaagad
Nagmakaamo at humingi ng patawad

-mula sa Lawiswis Kawayan (Awiting mula Kabisayaan)

Ano ang iyong sariling paghatol sa nakapaloob sa kahon?

- A. pagdadalamhati at kalungkutan
 - B. pag-ibig at kabiguan
 - C. paghihirap at kasaganaan
 - D. giyera at katiwasayan
2. Alin sa ibaba ang nagpapakita ng pangangatuwiran tungkol kahiligan ng Pilipino sa pag-awit ng mga awiting-bayan?
- A. malungkutin
 - B. maalalahanin
 - C. masayahin
 - D. madamdamin
3. Ano ang pangunahing kaisipan ang ipinahayag sa awiting OYAYI?
- A. pamamangka, pamimingwit at isda
 - B. tubig, sabon at basahan
 - C. tsokolate, bulaklak at pag-ibig
 - D. duyan, tulog at gitara
4. Paano mabigyang katuwiran ang mga isinasaad ng bawat linya sa awiting Pelimon? Sa pamamagitan ng _____?
- A. pangingisda
 - B. panliligaw
 - C. pamimingwit
 - D. paggaud
5. Ano ang iyong sariling hatol sa sitwasyong pinagtatawanan ng kabataan ang mga awiting bayan at bulong?
- A. pangaralan
 - B. ipakulong
 - C. paaralin
 - D. balewalain

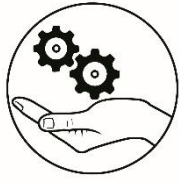
II. Panuto: Bumuo ng sariling paghahatol o pagmamatuwid sa ideyang nakapaloob sa akda na sumasailim sa tradisyon ng mga Bisaya. (6-15) (10pts)

“Si Pilemon”

Si Pilemon, si Pilemon
 namasol sa kadagatan.
 Nakakuha, nakakuha og isdang tambasakan.
 Gibaligya, gibaligya sa merkadong guba—
 Ang halin pulos kura, ang halin pulos kura,
 Igo lang ipanuba.

Rubrik:

Pamantayan	Napakahusay (5)	Mahusay (4)	Katamtaman (3)	Iskor
Organisado	Oranisado at kompleto ang pagkabuo ng mga pangungusap.	Di masyadong organisado at kompleto ang pagkabuo ng mga pangungusap	Di organisado at kompleto ang pagkabuo ng mga pangungusap	
Nilalaman	Akmang-akma ang sariling naibigay na paghatol o pagmamatuwid ang akda	Di masyong akma ang sariling naibigay na paghatol o pagmamatuwid ang akda	Hindi akma ang sariling naibigay na paghatol o pagmamatuwid ang akda	
Kabuoan				

Karagdagang Gawain

Kakakayanin ko ... Gagawin ko... Kaya go lang ako!

Panuto: Bumuo ng paghahatol at katuwiran. Isulat sa inyong kwadernong pangtakdang-aralin.

1.Paano kung ikaw pala ang kabataang ayaw sumabay o hindi magawang ipagmalaki ang ating katutubong pampanitikan? Anong pagbabago ang maipapangako mo mula ngayon?(20 puntos)Ipadala lang sa aking Email Add.

Pamantayan	Napakahusay	Mahusay	Katamtaman	Iskor
Kahusayan sa pagkasulat	Mahusay na mahusay ang pagkasulat	Mahusay ang pagkasulat	Di gaanong mahusay ang pagkasulat	
Organisado	Oranisado at kompleto ang pagkabuo ng mga pangungusap.	Di masyadong organisado at kompleto ang pagkabuo ng mga pangungusap	Di organisado at kompleto ang pagkabuo ng mga pangungusap	
Nilalaman	Akmang-akma ang sariling naibigay na paghatol o pagmamatuwid ang akda	Di masyong akma ang sariling naibigay na paghatol o pagmamatuwid ang akda	Hindi akma ang sariling naibigay na paghatol o pagmamatuwid ang akda	
Kalinisan	Malinis na malinis ang nabuong gawain	Di masyadong malinis ang pagkabuo ng gawain	Di malinis ang pagkabuo ng gawain	
Kabuoan	20			

Susi sa Pagwawasto

TAYAHIN

1. A 6-15.
Ang iskor ng isang mag-aaral ay nakadepende sa
2. C kanyang gawain na ang
3. D naging basehan sa pag-
4. B bibigay ng marka ay ang
5. A rubrik.

Sanggunian:

MELCS 2020-2021-

Baisa-Julian, Ailene, Lontoc, Nestor S., Esguera-Jose, Carmela, Dayag, Alma M. *Pinagyamang Pluma 7*. 927 Quezon City Ave., Quezon City: Phoenix Publishing House, Inc. 2017 8/28/2020

<https://www.bisdakwords.com/kanta/si-pilemon/>

https://www.smule.com/song/visayan-song-ili-ili-tulog-anay-karaoke-lyrics/174093258_3180203/arrangement

<http://www.scribd.com/document/425900390/BAHAY-KUYBO>

<http://filipino-folksongs.blogspot.com/2015/07/lawiswis-kawayan-lyrics.html>

<https://www.tagaloglang.com/lawiswis-kawayan-lyrics/>

https://www.google.com/search?q=little+girl+cartoon+with+long+hair+and+pink+dress+presenting&tbm=isch&ved=2ahUKEwj-w5rno_sAhURNKYKHxV_AQsQ2CcegQIABAA&oq=little+girl+cartoon+with+long+hair+and+pink+dress+presenting&gs_lcp=CgNpbWcQA1C94gVYfcFYKf6BWgAcAB4AIAB6gqIAeMdkgELMi41LjUtMS4wLjKYAQcGAQgqAQtd3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&sclient=img&ei=IFuuX_6pHpHomaX1_oVY&bih=657&biw=1349&rlz=1C1CHBD_enPH877PH878&hl=en#imgrc=WoyPMBOOFpvRqM8/25/20

Region IX: Zamboanga Peninsula Hymn – Our Eden Land

Here the trees and flowers bloom Here the breezes gently Blow, Here the birds sing Merrily, The liberty forever Stays,	Gallant men And Ladies fair Linger with love and care Golden beams of sunrise and sunset Are visions you'll never forget Oh! That's Region IX	Cebuano, Ilocanos, Subanons, Boholanos, Ilongos, All of them are proud and true Region IX our Eden Land
Here the Badjaos roam the seas Here the Samals live in peace Here the Tausogs thrive so free With the Yakans in unity	Hardworking people Abound, Every valleys and Dale Zamboanguenos, Tagalogs, Bicolanos,	Region IX Our.. Eden... Land...

My Final Farewell

Farewell, dear Fatherland, clime of the sun caress'd
Pearl of the Orient seas, our Eden lost!,
Gladly now I go to give thee this faded life's best,
And were it brighter, fresher, or more blest
Still would I give it thee, nor count the cost.

On the field of battle, 'mid the frenzy of fight,
Others have given their lives, without doubt or heed;
The place matters not-cypress or laurel or lily white,
Scaffold or open plain, combat or martyrdom's plight,
T is ever the same, to serve our home and country's need.

I die just when I see the dawn break,
Through the gloom of night, to herald the day;
And if color is lacking my blood thou shalt take,
Pour'd out at need for thy dear sake
To dye with its crimson the waking ray.

My dreams, when life first opened to me,
My dreams, when the hopes of youth beat high,
Were to see thy lov'd face, O gem of the Orient sea
From gloom and grief, from care and sorrow free;
No blush on thy brow, no tear in thine eye.

Dream of my life, my living and burning desire,
All hail ! cries the soul that is now to take flight;
All hail ! And sweet it is for thee to expire ;
To die for thy sake, that thou mayst aspire;
And sleep in thy bosom eternity's long night.

If over my grave some day thou seest grow,
In the grassy sod, a humble flower,
Draw it to thy lips and kiss my soul so,
While I may feel on my brow in the cold tomb below
The touch of thy tenderness, thy breath's warm power.

Let the moon beam over me soft and serene,
Let the dawn shed over me its radiant flashes,
Let the wind with sad lament over me keen ;
And if on my cross a bird should be seen,
Let it trill there its hymn of peace to my ashes.

Let the sun draw the vapors up to the sky,
And heavenward in purity bear my tardy protest
Let some kind soul o'er my untimely fate sigh,
And in the still evening a prayer be lifted on high
From thee, O my country, that in God I may rest.

Pray for all those that hapless have died,
For all who have suffered the unmeasur'd pain;
For our mothers that bitterly their woes have cried,
For widows and orphans, for captives by torture tried
And then for thyself that redemption thou mayst gain

And when the dark night wraps the graveyard around
With only the dead in their vigil to see
Break not my repose or the mystery profound
And perchance thou mayst hear a sad hymn resound
'T is I, O my country, raising a song unto thee.

And even my grave is remembered no more
Unmark'd by never a cross nor a stone
Let the plow sweep through it, the spade turn it o'er
That my ashes may carpet earthly floor,
Before into nothingness at last they are blown.

Then will oblivion bring to me no care
As over thy vales and plains I sweep;
Throbbing and cleansed in thy space and air
With color and light, with song and lament I fare,
Ever repeating the faith that I keep.

My Fatherland ador'd, that sadness to my sorrow lends
Beloved Filipinas, hear now my last good-by!
I give thee all: parents and kindred and friends
For I go where no slave before the oppressor bends,
Where faith can never kill, and God reigns e'er on high!

Farewell to you all, from my soul torn away,
Friends of my childhood in the home dispossessed!
Give thanks that I rest from the wearisome day!
Farewell to thee, too, sweet friend that lightened my way;
Beloved creatures all, farewell! In death there is rest!

I Am a Filipino, by Carlos P. Romulo

I am a Filipino—inheritor of a glorious past, hostage to the uncertain future. As such I must prove equal to a two-fold task—the task of meeting my responsibility to the past, and the task of performing my obligation to the future.

I sprang from a hardy race, child many generations removed of ancient Malayan pioneers. Across the centuries the memory comes rushing back to me: of brown-skinned men putting out to sea in ships that were as frail as their hearts were stout. Over the sea I see them come, borne upon the billowing wave and the whistling wind, carried upon the mighty swell of hope—hope in the free abundance of new land that was to be their home and their children's forever.

I am a Filipino. In my blood runs the immortal seed of heroes—seed that flowered down the centuries in deeds of courage and defiance. In my veins yet pulses the same hot blood that sent Lapulapu to battle against the first invader of this land, that nerved Lakandula in the combat against the alien foe, that drove Diego Silang and Dagohoy into rebellion against the foreign oppressor.

The seed I bear within me is an immortal seed. It is the mark of my manhood, the symbol of dignity as a human being. Like the seeds that were once buried in the tomb of Tutankhamen many thousand years ago, it shall grow and flower and bear fruit again. It is the insignia of my race, and my generation is but a stage in the unending search of my people for freedom and happiness.

I am a Filipino, child of the marriage of the East and the West. The East, with its languor and mysticism, its passivity and endurance, was my mother, and my sire was the West that came thundering across the seas with the Cross and Sword and the Machine. I am of the East, an eager participant in its spirit, and in its struggles for liberation from the imperialist yoke. But I also know that the East must awake from its centuries sleep, shake off the lethargy that has bound his limbs, and start moving where destiny awaits.

I am a Filipino, and this is my inheritance. What pledge shall I give that I may prove worthy of my inheritance? I shall give the pledge that has come ringing down the corridors of the centuries, and it shall be compounded of the joyous cries of my Malayan forebears when first they saw the contours of this land loom before their eyes, of the battle cries that have resounded in every field of combat from Mactan to Tirad Pass, of the voices of my people when they sing:

"I am a Filipino born to freedom, and I shall not rest until freedom shall have been added unto my inheritance—for myself and my children and my children's children—forever."

